

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

**Atbildes uz jautājumiem par 4.3.5.1. pasākuma
“Atbalsta pasākumi diskriminācijas riskam pakļautajām personām vienlīdzīgu iespēju un tiesību
realizēšanai dažādās dzīves jomās” 2.kārtu**

Izmantotie saīsinājumi:

CFLA – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra

Atlases nolikums – Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabet vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju” 4.3.5.1. pasākuma “Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana” otrās kārtas projektu iesniegumu atlases nolikums

MK noteikumi – Ministru kabineta 2024. gada 3. septembra noteikumi [Nr. 593](#) “Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabet vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju" 4.3.5.1. pasākuma "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana" otrās kārtas īstenošanas noteikumi”

Pasākums – Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam 4.3.5. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabet vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem pakalpojumiem; pilnveidot sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp veicināt sociālās aizsardzības pieejamību; uzlabot ilgtermiņa aprūpes pakalpojumu pieejamību, efektivitāti un izturētspēju” 4.3.5.1. pasākums “Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana”

LM – Labklājības ministrija

Nr. p. k.	Jautājumi	Atbildes
<i>Sagatavots un ievietots 05.12.2024.</i>		
1.	Vai veselības aprūpes speciālista klātbūtne centrā ir jānodrošina katru dienu, vai to var darīt pēc nepieciešamības?	Veselības aprūpes speciālista iesaiste ir jānodrošina atbilstoši klientu vajadzībām, t.i., atbilstoši sociālās rehabilitācijas, sociālās aprūpes, bērna attīstības vai personas vai ģimenes atbalsta pakalpojumu sniegšanas plānam. Finansējuma saņēmējam noteiktā pārskata periodā, iesniedzot maksājuma pieprasījumu, būs jāpierāda, ka šajā periodā klientam ir nodrošināta veselības aprūpes speciālista piesaiste.
2.	Lai nodrošinātu dienas aprūpes centra pakalpojumu, papildus prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem, ir jānodrošina arī veselības aprūpes speciālista atbalsts. Vai šajā gadījumā, ir jāveic izmaiņas Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā?	Sociālo pakalpojumu reģistrēšana notiek saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 27. jūnija noteikumiem Nr. 385 “Noteikumi par sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrēšanu”. Minēto noteikumu 27. punktā <u>ir noteikts, kādos gadījumos sociālo pakalpojumu sniedzējam ir jāsniedz informācija Labklājības ministrijai par izmaiņām sociālā pakalpojuma sniegšanā</u> , un tie ir - pakalpojumu sniedzēja darbības apturēšana, izbeigšana, izmaiņas juridiskajā statusā vai pakalpojumu organizēšanā un sniegšanā (nosaukums, pakalpojuma sniegšanas adrese, klientu skaits, klientu grupa, klienti pēc vecuma un dzimuma), izmaiņas pakalpojumu sniedzēja rekvizītos (juridiskā adrese, tālruņa numurs, elektroniskā pasta adrese, tīmekļvietne, pakalpojumu sniedzēja vadītājs). Ņemot vērā minēto, lai sociālā pakalpojuma sniegšanā iesaistītu papildus speciālistus, nav nepieciešama izmaiņu veikšana Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
3.	Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanu (dienas aprūpes centra pakalpojumu un grupu mājas pakalpojumu) plānojam sniegt, piemēram, 10 jaunām mērķa grupas personām. Pakalpojumi tiks nodrošināti jau izveidotās infrastruktūrās, un kuras jau ir uzsākušas savu darbību DI procesa ietvaros.	Atbilstoši MK noteikumos un Regulā ¹ noteiktajam mājas aprūpes pakalpojumu un kopienā balstītas dienas aprūpes pakalpojumu vienības izmaksas ir par pakalpojumu, ko saņem projekta mērķa grupas dalībnieks.

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/1676 (2023. gada 7. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 papildina attiecībā uz vienību izmaksu, fiksētas summas maksājumu un vienotu likmju, kā arī finansējuma, kas nav saistīts ar izmaksām, noteikšanu saistībā ar izdevumiem, ko Komisija atmaksā dalībvalstīm (pieejama - https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2023/1676/oj)

Katrā no infrastruktūrām ir piesaistīti un jau strādā atbilstoši speciālisti, paredzēts ka šie paši speciālisti strādās arī ar jaunajām mērķa grupas personām. Kā būs jāveic darba laika uzskaitē šiem speciālistiem, kas tiks iesaistīti sociālo pakalpojumu sniegšanā?

Grupu mājas (dzīvokli) personām ar garīga rakstura traucējumiem pakalpojumā tiek nodrošināts mājoklis un **individuāls** atbalsts sociālo problēmu risināšanā.

Vēršam uzmanību, ka šie pakalpojumi tiek sniegti mājā, lai palīdzētu personām, kuras objektīvu iemeslu dēļ nevar veikt ikdienas dzīves darbības, piemēram, nomazgāties, apģērbties un paēst, vai citas ikdienas dzīvei būtiskas darbības, piemēram, pagatavot maltīti, pārvaldīt naudu, iegādāties pārtikas vai patēriņa preces. Lai varētu tikt piemērotas vienības izmaksas, projekta mērķa grupas dalībniekam ir jānodrošina vismaz personīgā palīdzība mājās, jānodrošina personīgās higiēnas pakalpojumi un īslaicīga aprūpe mājās. Tāpat mājas aprūpes pakalpojumi var ietvert medicīnisko aprūpi, terapijas un rehabilitācijas pakalpojumus un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus mājās.

Pakalpojuma saņemšanas laikā, pakalpojuma sniedzējs aprūpes procesā aizstāj personas ģimenes vai mājsaimniecības locekļus, nodrošinot īslaicīgo aprūpi jeb atelpas brīdi. Neskatoties uz to, ka grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums ir noteiktu aktivitāšu kopums, šī pakalpojuma sniegšanas izmaksu kompensācija tiek balstīta uz katrai personai individuāli sniegto atbalstu, uzskaitot individuāli sniegta atbalsta stundas un piemērojot vienības izmaksu mēneša likmi.

Šīs vienības izmaksas neparedz grupu nodarbību vai citu grupai sniegtu atbalstu personas mājoklī. **Tāpēc grupu dzīvokļa pakalpojuma finansēšanā vienības izmaksas kompensē personai individuāli sniegta atbalsta izmaksu kompensāciju.**

Nemot vērā iepriekš minēto, rezultātu pamatojošajos dokumentos ir jābūt identificējamam, cik stundas personāls ir strādājis individuāli ar konkrēto projekta mērķa grupas dalībnieku, lai varētu būt aprēķināms, cik stundas projekta mērķa grupas dalībnieks ir saņēmis pakalpojumu. Kā pamatojošie dokumenti var būt līgums ar aprūpē iesaistītajiem darbiniekiem, ieraksti darbinieku ziņojumos, speciālistu darba laika uzskaites tabulas. Tādejādi secināms, ka projektā iesaistītajiem

		<p>darbiniekiem darba laika uzskaites tabelēs vai citos papildus dokumentos ir jānorāda tas laiks, kad individuāli tiek strādāts ar konkrēto projektā iesaistīto mērķa grupas personu.</p> <p><u>Dienas aprūpes centra un specializēto darbnīcu</u> pakalpojumu apjoms tiek pielāgots individuāli atbilstoši katras personas vajadzībām (saskaņā ar projekta mērķa grupas dalībnieka individuālo vajadzību izvērtēšanas un atbalsta plānu). Šie pakalpojumi ļauj dalībniekiem socializēties un veikt plānotas <u>aktivitātes grupās</u>, vienlaikus saņemot aprūpi strukturētā vidē dienas laikā. Lai varētu saņemt atbildību par iepriekš minētajiem pakalpojumiem, projektā katram dalībniekam ir jānodrošina aktivitātes grupās, funkcionālu un sociālu prasmju attīstības pakalpojumi, medicīniskā aprūpe un īslaicīga aprūpe. Kā pamatojošie dokumenti var būt dalībnieku reģistrācijas un apmeklējumu uzskaites un dienas aprūpes darbinieku darba laika uzskaites tabulas u.tml., lai varētu identificēt, ka konkrētais projektā iesaistītais dalībnieks ir saņēmis nepieciešamo pakalpojumu.</p> <p>! <i>Papildus informējam, ka Labklājības ministrija kā atbildīgā iestāde organizēs diskusijas ar sadarbības iestādes projektu uzraudzības specialistiem par vienotas pārskata vai atskaites formas izstrādi 4.3.5.1. pasākuma 2. kārtas projektiem attiecībā uz pakalpojuma sniegšanā iesaistīto speciālistu iesaistes uzskaitīšanu, tai skaitā lai gūtu pārlicību, ka pakalpojumu sniegšanā tiek nodrošinātas visas nepieciešamās komponentes un iesaistīti visi nepieciešamie speciālisti, ko paredz EK līmeņa vienas vienības izmaksu metodika. Vienotā atskaites vai pārskata forma tiks izstrādāta līdz līgumu par projekta īstenošanu noslēgšanai.</i></p>
	<p>Vai kā attaisnojošos dokumentu, būs nepieciešams iesniegt darbinieku stundu uzskaites tabeles, nodalot stundas tikai darbam ar jaunajiem klientiem?</p> <p>Nav saprotams, kā to var izdarīt, ja šie darbinieki ar pilnām noslodzēm un pašvaldības noteiktu atalgojumu jau piedalās šo sabiedrībā balstīto sociālo</p>	<p>Darba laika uzskaites tabulās vai citos papildus dokumentos ir jābūt identificējamiem projekta mērķa grupas dalībniekiem, kuriem sniegts pakalpojums, tādejādi projekta īstenošanas laikā būs nepieciešams nodalīt darba stundas jaunajiem klientiem. Bez tam grupu dzīvokļa pakalpojumā, ja to finansēs, piemēram, pēc mēneša likmes, personai tiks uzskaitītas</p>

	<p>pakalpojumu sniegšanā, un turpinās to darīt arī jaunajiem klientiem.</p>	<p>individuālā atbalsta stundas, un tās nevar pārklāties ar stundām, kuras cilvēks pavadīs dienas aprūpes centrā.</p> <p><i>Papildus norādām, ka, lai tiktu piemērota vienas vienības izmaksu mēneša likme, tad katram projektā iesaistītajam dalībniekam jānodrošina 160 kontaktstundas mēnesī. Gadījumā, ja netiek nodrošinātas 160 kontaktstundas mēnesī, tad piemērojama dienas likme, katram projektā iesaistītajam dalībniekam nodrošinot 8 kontaktstundas dienā.</i></p>
4.	<p>Vai prasība par darba laika uzskaiti attiecas tikai uz sabiedrībā balstītā pakalpojuma sniegšanā iesaistītajiem speciālistiem vai arī uz projekta īstenošanas personālu (projekta darba grupu)?</p>	<p>Projektā neplāno atsevišķas izmaksu pozīcijas projekta vadības un īstenošanas personālam, bet plāno tikai izmaksas atbilstoši EK līmeņa vienas vienības izmaksām, kas nepieciešamas pakalpojuma sniegšanas nodrošināšanai mērķa grupas personām. Šajās vienas vienības izmaksās ietilpst visi izdevumi, kas nepieciešami pilnvērtīga pakalpojuma nodrošināšanai mērķa grupas personām. Par tām atsevišķi projekta īstenošanas laikā uzraudzība netiks veikta (tas ir, finansējuma saņēmējam nebūs jāatskaitās par projekta vadības personāla noslodzi).</p> <p><i>Savukārt attiecībā uz speciālistiem, kas nodrošinās pakalpojumu sniegšanu mērķa grupas personām, <u>būs jāveic iesaistīto speciālistu uzskaitē darbam ar jaunajiem klientiem, lai pārlicinātos, ka pakalpojumu sniegšanā tiek nodrošinātas visas nepieciešamās komponentes un iesaistīti visi nepieciešamie speciālisti, ko paredz EK līmeņa vienas vienības izmaksu piemērošana.</u></i></p>
<p>Sagatavots un ievietots 26.11.2024.</p>		
1.	<p>Vai mērķa grupai kvalificēsies tās personas, kuras jau šobrīd saņem kādu no sabiedrībā balstītiem pakalpojumiem? Vai arī tām ir jābūt pilnīgi citām personām, kuras kaut kad nākotnē vēlētos saņemt šos pakalpojumus?</p>	<p>Atbilstoši MK noteikumu 11.punktam, kā mērķa grupa kvalificēsies tās personas, kuras uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi konkrēto sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu nesāņem pie projekta iesniedzēja. Mērķa grupas personas uz projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi pie projekta iesniedzēja var saņemt kādu citu no sabiedrībā balstītiem sociālajiem pakalpojumiem, bet <u>nedrīkst saņemt projektā plānoto pakalpojumu.</u> Piemēram, persona var būt grupu mājas klients, bet projektā uzsākt dienas aprūpes centra pakalpojuma saņemšanu.</p>

2.	Vai jau uz projekta iesniegšanu mērķa grupas personām ir jābūt sociālā dienesta apstiprinājumam par pakalpojuma piešķiršanu? Parasti sociālais dienests lemj par pakalpojuma piešķiršanu, pamatojoties uz klienta iesniegumu, kur norādīts arī konkrētais dienas aprūpes centrs. Vai varam prasīt pieteikties, vēl nezinot, vai projekts tiks arī apstiprināts?	<u>Sociālā dienesta lēmumam nav obligāti jābūt uz projekta iesniegšanas brīdi, tam ir jābūt uz projekta uzsākšanas laiku. Finansējuma saņēmējam ir jāpārlicinās, ka, uzsākot projekta īstenošanu tam būs sociāla dienesta nosūtīti attiecīgā sabiedrībā balstītā pakalpojuma saņēmēji (klienti), kā arī projekta iesniegumā ir jāapraksta plānotā sadarbība ar pašvaldību sociālo dienestu.</u>
3.	Vai cilvēki, kas bija izvērtēti jau deinstitucionalizācijas projektā, bet nebija saņēmuši attiecīgo sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu (piemēram, atteicās personīgu iemeslu dēļ) var tikt iesaistīti kā mērķa grupa šā pasākuma projektā?	Jā, ja mērķa grupas personas nav saņēmušas attiecīgo sabiedrībā balstīto pakalpojumu, tad tās var saņemt atbalstu šī pasākuma 2.kārtas ietvaros īstenojamā projektā.
4.	Saskaņā ar MK 593 27. punktu, nodrošinot dienas aprūpes centru un specializēto darbnīcu pakalpojumu, mērķa grupas personām jānodrošina veselības aprūpes speciālistu atbalsts. Lūdzu precizēt, kāds tieši veselības aprūpes speciālists ir jānodrošina? Vai runa ir, piemēram, par medmāsu vai tas var būt arī fizioterapeits, ergoterapeits?	<p>Veselības aprūpes speciālistu atbalsts gan dienas aprūpes centrā, gan specializētajā darbnīcā sniegto sociālo pakalpojumu ietvaros <u>ir jāplāno atbilstoši klientu individuālajām vajadzībām</u> – saņemot individuālu atbalstu vai arī piedaloties grupu nodarbībās. Ņemot vērā, ka mērķa grupas personām var būt hroniskas slimības, var būt nepieciešama, piemēram, medicīnas māsas veikta medikamentu ievadīšana, ādas bojājuma aprūpe, urīna katetra maiņa un aprūpe vai citas ārstniecības personas piesaistīšana atbilstoši personu individuālajām vajadzībām, piemēram, fizioterapeits vai ergoterapeits individuālajām vai grupu nodarbībām u.c. Tas neizslēdz vispārīgo veselības aprūpes pakalpojumu izmantošanu kā prioritāru gadījumos, kad tas ir iespējams.</p> <p>Papildus ir jāņem vērā, ka, ja sociālā pakalpojuma ietvaros tiek veikta ārstniecība, saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 338 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 2.8. apakšpunktu, sociālo pakalpojumu sniedzējam ir jāreģistrējas ārstniecības iestāžu reģistrā vai sociālo pakalpojumu sniedzējam ir jābūt līgumam ar ārstniecības iestādi par ārstniecības pakalpojumu sniegšanu.</p>

5.	Vai mērķa grupas persona, kura uz projekta iesniegšanas brīdi nesaņem attiecīgos sabiedrībā balstītos pakalpojumus, bet projektā saņems šo pakalpojumus, vienā dienā drīkst saņemt gan dienas aprūpes centra pakalpojumu, gan specializētās darbnīcas pakalpojumu, tikai jāveic stundu uzskaitē?	Ja mērķa grupa ir <u>personas ar GRT</u> , tad tās <u>var saņemt gan specializēto darbnīcu pakalpojumu gan dienas aprūpes centra pakalpojumu</u> , vienlaikus ievērojot MK noteikumu Nr.593 20.1.apakšpunktā noteikto ierobežojumu un nodrošinot katra attiecīgā pakalpojuma sniegšanas ilguma uzskaiti. <u>Pakalpojuma sniedzējam ir jānodrošina mērķa grupas personu apmeklējumu (pakalpojuma saņemšanas stundu) uzskaites tabulas vai citi pārbaudāmi laika pārvaldības ieraksti, nodrošinot, ka specializētajā darbnīcā pavadītās stundas nepārklājas ar stundām, kuras cilvēks pavada dienas aprūpes centrā.</u>
6.	Kādā veidā būs jāveic darbinieku stundu uzskaitē un tieši kuriem darbiniekiem tā būs jāveic?	<u>Darba laika uzskaitē jāveic tiem darbiniekiem, kuri tiešā veidā ir iesaistīti pakalpojuma sniegšanā mērķa grupas personām</u> , nodrošinot dokumentālos pierādījumus par to, ka persona saņem visus nepieciešamos pakalpojumus atbilstoši mērķa grupas personas individuālo vajadzību izvērtējumam. Darbinieku darba laika uzskaites tabelē (vai citā līdzvērtīgā dokumentā) ir jānorāda darbinieka vārds, uzvārds, amats (lai izsecināms, kādus pienākumus veic, piemēram, fizioterapeits), datums, darba sākuma un beigu laiks un nostrādātais stundu skaits katrā dienā.
7.	Tā kā nav iespējams iepriekš paredzēt, precīzi cik stundu šajā 2 gadu periodā mērķa grupas personas izmantos konkrēto pakalpojumu, vai, aprēķinot attiecināmās izmaksas, var provizoriski aprēķināt plānoto stundu skaitu, kuru projektā reizina ar vienas vienības izmaksām vienai mērķa grupas personai	Projekta iesniegumā <u>jānorāda iespējami precīzāku informāciju par plānoto attiecīgās mērķa grupas personu skaitu un projekta darbības aprakstā norāda informāciju, raksturojot attiecīgā sabiedrībā balstītā pakalpojuma norisi attiecīgajai mērķa grupai, t.sk. iekļauj informāciju par plānoto personu skaitu, pakalpojuma sniegšanas biežumu un apjomu, piemēram, projekta darbības, kas paredz dienas aprūpes centra pakalpojumu nodrošināšanu bērniem ar FT, aprakstā norāda, ka pakalpojumu plānots nodrošināt 10 bērniem 24 mēnešus vidēji 3 dienas nedēļā un 3 stundas dienā.</u> <u>Savukārt projekta budžeta kopsavilkumā iekļauj izmaksas, kas tiek aprēķinātas, reizinot projektā norādīto iesaistāmo mērķa grupas personu skaitu ar vienas vienības izmaksām un atbilstošu mēnešu skaitu, ievērojot MK noteikumu 20.punktā noteiktos ierobežojumus.</u>

		<p><i>Tā kā projekta iesniegumā būs norādīts plānotais sabiedrībā balstīto pakalpojumu apjoms, tad projekta īstenošanas laikā, lai pamatotu sasniegtos rezultātus, attiecinātu izdevumus un veiktu maksājumus, finansējuma saņēmējam būs sadarbības iestādē jāiesniedz pašvaldību vai citu sociālo pakalpojumu sniedzēju sagatavotās atskaites un pārskati par mērķa grupas personām sniegtajiem pakalpojumiem un to apmēru stundās, mēnešos vai dienās attiecīgā laika periodā.</i></p>
8.	<p>Vai klienti, kas saņem ilgstošu sociālo aprūpes pakalpojumu mūsu iestādē (finansētu gan no pašvaldības, gan privāti ģimenes locekļi) ir mērķa grupa un varēs saņemt finansējumu projekta ietvarā?</p>	<p>Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 28. panta pirmās daļas otrajā punktā ir noteikts, ka ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumus ir tiesības saņemt pensijas vecuma personām un personām ar funkcionāliem traucējumiem, ja nepieciešamais pakalpojuma apjoms pārsniedz aprūpei mājās vai dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā noteikto apjomu. Līdz ar to pakalpojumi ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā tiek piešķirti personām, kuru vajadzībām nav piemērota vai pietiekama dienas aprūpes pakalpojumu saņemšana.</p> <p><i>Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojuma saturā ietilpst gan sociālās rehabilitācijas, gan diennakts aprūpes nodrošināšanai. Savukārt, dienas aprūpes centrā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus klients var saņemt pilnu darbdienu. No minētā secināms, ka <u>abi pakalpojumi saturiski pārklājas, līdz ar to vienlaicīga nodrošināšana nav lietderīga.</u></i></p>